

novičke

oktober 2003

CEDEFOP študijski obisk v Sloveniji * O med- 3-5
narodnem seminarju o tehnikah za analizo samo-
evalvacijskih procesov

DOMAČE NOVIČKE

Slovesnost ob odprtju TVU 2003 * Sodobni vidiki 6-8
učenja in motivacije odraslih

TEDEN
VSEŽIVLJENJSKEGA
UČENJA 2003

Andragoško svetovalno delo 9-10

NOVA KNJIGA

Delo Svetovalnega središča Jesenice v šolskem letu 11-14
2002/2003 * Moja kultura je drugačna od tvoje

KOTIČEK JE VAŠ

Vabilo na strokovno konferenco o e-izobraževanju * 15-18
Vabilo na drugi del seminarja Svetovanje in komu-
nikacija * Vabilo na petkovo izobraževalno srečanje
* Vabilo na delavnico Reševanje konfliktnih situacij
* Vabilo na delavnico Uporabne skrivnosti iz za-
kladnice dobrega učitelja * Vabilo na seminar Učne
metode in tehnike v izobraževanju odraslih

PRIPRAVLJAJO/
PRIPRAVLJAMO

19-20 POSVETI, KONFERENCE

21 NOVOSTI IZ KNJIŽNICE

 **let z vami**

Andragoški center Republike Slovenije
Slovenian Institute for Adult Education



PROGRAMSKA ZASNOVA NOVIČK

Novičke so strokovno glasilo za izobraževanje odraslih v Sloveniji. Z Novičkami želimo izboljšati obveščenost vseh, ki delamo na tem področju ali pa smo kakor koli povezani z izobraževanjem in učenjem odraslih v Sloveniji.

Prejemniki Novičk so posamezniki in organizacije; tisti, ki se ukvarjajo z izobraževanjem in učenjem odraslih poklicno, in tudi tisti, ki delajo to prostovoljno (v društvih, strokovnih, verskih, političnih in drugih prostovoljskih organizacijah).

V Novičkah objavljamo tele vrste informacij o izobraževanju in učenju odraslih doma in v svetu:

- opis in prikaz dogodkov in dejavnosti v izobraževanju odraslih;
- razvojne, raziskovalne in druge programe in projekte;
- sporočila o organizacijah, njihovih potrebah, načrtih in dejavnostih;
- podatke o izobraževalnih programih in razvoju programov;
- sporočila o politiki in strategiji izobraževanja odraslih;
- novice v upravljanju in zakonodaji;
- statistične podatke;
- mnenja, stališča in predloge;
- podatke in informacije o možnostih in virih za učenje;
- podatke o napovedanih prireditvah, posvetih, publikacijah in drugih strokovnih dogodkih;
- prikaze novih knjig, člankov ter didaktičnega in drugega gradiva ter novice s knjižnega trga;
- novice iz naših knjižnic, predvsem iz knjižnice ACS.

V Novičkah objavljamo kratke, jedrnat, objektivne in nepristranske informacije.

Novičke izhajajo praviloma vsak mesec, gradivo za posamezno številko zbiramo do 10. v mesecu. Za stike s tujino izdamo Novičke trikrat na leto v angleškem jeziku.

Prejemnikom Novičke pošiljamo brezplačno. Tako bo tudi v prihodnje, če bomo lahko stroške za njihovo izdajanje poravnali iz javnih sredstev za izobraževanje odraslih.

Novičke ureja in izdaja Informacijsko središče ACS.

Odgovorni osebi: mag. Zvonka Pangerc Pahernik, vodja Informacijskega središča, in Nevenka Kocijancič, urednica.

Oblikovanje: Lina design

Prelom: Solos d.o.o.

Tisk: Tiskarna Štok

Naslov uredništva je: Andragoški center Slovenije, Šmartinska 134a, 1000 Ljubljana,

telefon: 01 5842 560, faks: 01 5245 881, internet: <http://www.acs.si>, el. naslov: nevenka.kocijancic@acs.si

Novičke lahko preberete tudi na internetu: <http://www.acs.si/novicke>

ISSN 1408-6484 (slovenska izdaja - tiskane)

ISSN 1581-3770 (slovenska izdaja - online)

Naklada 1.800 izvodov



DOMAČE NOVIČKE

Izobraževanje brezposelnih oseb CEDEFOP študijski obisk v Sloveniji

Pod okriljem Evropskega centra za razvoj poklicnega in strokovnega izobraževanja in usposabljanja (CEDEFOP) je Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve od 29. septembra do 1. oktobra 2003 organiziralo študijski obisk z naslovom *Izobraževanje brezposelnih oseb*. Strokovnjaki različnih ustanov iz Velike Britanije, Belgije, Španije, Portugalske, Francije in Finske so spoznali sistem izobraževanja odraslih, predvsem brezposelnih oseb v Sloveniji. Obiskali so Andragoški center Slovenije in si ogledali nekaj primerov dobre prakse:

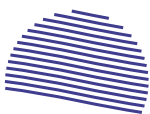
- Šolski center Novo mesto - primer sodelovanja šole in delodajalcev;
- Zavod TIN, enega od izvajalcev Projektnega učenja za mlajše odrasle (PUM) - primer motiviranja mladih osipnikov za vrnitev v šolanje ali na trg dela;
- CIPS - Center za informiranje in poklicno svetovanje v Ljubljani - primer nabora različnih informacij s področja trga dela in izobraževanja.

Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve jim je skupaj s Centrom RS za poklicno izobraževanje in Socialno zbornico Slovenije predstavilo sistem preverjanja in potrjevanja nacionalnih poklicnih kvalifikacij, katerega pospešeno uvajanje bo v slovenski prostor prineslo bistvene premike v izobraževanju odraslih. Ob tem so tuji strokovnjaki poudarili, da je treba posebno pozornost nameniti ohranjanju kakovosti.

Med obiskom so sodelujoči dobili vtis, da so v Sloveniji sindikati kot bistven socialni partner premalo aktivni na področju izobraževanja odraslih.

Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve je v sodelovanju z Ministrstvom za šolstvo, znanost in šport ter Zavodom RS za zaposlovanje predstavilo enega prvih ukrepov, ki bo sofinanciran iz Evropskega socialnega sklada, Program 10.000. Predstavljeni program izobraževanja brezposelnih oseb so tuji strokovnjaki pozitivno ocenili. Zanimali pa so se tudi za neformalne oblike izobraževanja odraslih - Projektno učenje za mlajše odrasle (PUM) in študijske krožke, ki so jih razvili na Andragoškem centru Slovenije.

Ana Hrvat (ana.hrvat@gov.si), Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve



Razvoj menedžmenta kakovosti v izobraževanju odraslih

O mednarodnem seminarju o tehnikah za analizo samoevalvacijskih procesov

V okviru mednarodnega projekta *Grundtvig 1 - Razvoj menedžmenta kakovosti v izobraževanju odraslih* smo na Andragoškem centru Slovenije od 5. do 9. oktobra pripravili seminar na temo *Tehnike za analizo samoevalvacijskih procesov*. V projektu poleg Slovenije sodelujejo še Finska, Španija, Nemčija in Poljska. Na tokratnem srečanju pa so se nam pridružili še predstavniki Švice in Madžarske.

Temeljni namen projekta je, da si partnerske države s pomočjo analize in primerjave različnih konceptov in modelov kakovosti, ki se uporabljajo v sodelujočih državah, izmenjujejo znanje in izkušnje. Temeljni cilj tovrstnih dejavnosti pa je širitev mednarodnega omrežja izobraževalnih organizacij, ki se ukvarjajo z izobraževanjem odraslih, ter razvoj primerljivih mednarodnih modelov za menedžment kakovosti. Sodelujoči v projektu Grundtvig 1 ter predstavniki domače mreže organizacij za izobraževanje odraslih, ki sodelujejo v projektu Ponudimo odraslim kakovostno izobraževanje (POKI), so imeli priložnost, da si izmenjajo izkušnje z uvajanjem sistema kakovosti v izobraževanje odraslih.

Prvi dan seminarja je bil namenjen predstavitvi modelov za menedžment kakovosti, ki jih uporabljajo posamezne partnerske organizacije, in razpravi o njih. V naslednjih dveh dneh pa so se nam pridružili tudi predstavniki izobraževalnih organizacij, ki v Sloveniji uvajajo model POKI, in drugi strokovnjaki, ki se ukvarjajo s področjem kakovosti v izobraževanju.

Celovnevno delavnico je vodil direktor Centra za organizacijsko odličnost na Univerzi Sheffield v Veliki Britaniji, *Mike Pupius*, ki je sprva zanimivo predstavil model odličnosti EFQM.

Naslednji dan je otvorila direktorica Andragoškega centra Slovenije, *dr. Vida A. Mohorčič Špolar*, ki nam je predstavila dejavnosti Centra. *Dr. Zdenko Medveš* je prispeval dragocene informacije o nastanku, razvoju in namenu projekta *Ugotavljanje in zagotavljanje kakovosti v vzgoji in izobraževanju – Modro oko*. *Sonja Klemenčič* iz Andragoškega centra Slovenije je predstavila model POKI v celoti, v nadaljevanju pa so *Nada Klučar* in *Silva Pralica* iz Srednje trgovske šole Ljubljana ter *Petra Rozman* in *Tanja Avman* iz Ljudske univerze Škofja Loka povzele konkretne izkušnje z uvajanjem modela v lastno izobraževalno organizacijo. Študentka Filozofske fakultete v Ljubljani,

Milena Zorić, nam je prikazala rezultate prve analize samoevalvacijskih procesov v modelu POKI ter učinke, ki jih model prinaša v izobraževalno organizacijo. Naša gosta iz partnerskih držav, *Edward Maliszewski* ter *dr. Juha Vaso*, pa sta predstavila poljske oz. finske izkušnje s samoevalvacijo v izobraževanju odraslih.

Zadnja dva dneva seminarja sta bila ponovno namenjena partnerjem v projektu Grundtvig 1. Potem, ko smo si izmenjali prve vtise o raznolikih pristopih in modelih kakovosti, ki so nam bili predstavljeni med seminarjem, smo se dogovorili o nadaljnjem delu v projektu. Naša skupna ugotovitev je bila, da smo z izvedbo seminarja veliko prispevali k doseganju enega ključnih ciljev projekta - k širitvi mednarodnega omrežja izobraževalnih organizacij, ki se ukvarjajo z izobraževanjem odraslih, ter izmenjavi izkušenj med različnimi državami in raznolikimi modeli kakovosti, ki jih le-te uporabljajo.

Več o seminarju pa v naslednji številki Novičk.

Polona Kelava (polona.kelava@acs.si), ACS



TEDEN VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA 2003

Privrženost kulturi vseživljenjskega učenja Slovesnost ob odprtju TVU 2003

Andragoški center Slovenije ni le pobudnik in nacionalni koordinator Tedna vseživljenjskega učenja, pač pa promocijske in strokovne prireditve pripravlja tudi sam.

Za uvod v Teden vseživljenjskega učenja prireja – zdaj že tradicionalno - osrednjo slovesnost, na kateri podeli priznanja za izjemne dosežke pri bogatitvi lastnega znanja ter za strokovne in promocijske dosežke pri bogatitvi znanja drugih.

Na prireditvi, ki je bila v kongresni dvorani Mercurius BTC, v petek, 10. oktobra ob 11. uri, se je zbralo okrog 150 prijateljev festivala učenja iz vse Slovenije, skupaj z dobitniki priznanj in njihovimi predlagatelji. Pridružili so se jim častna gostja *Milena Zupančič*, državna sekretarka na Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve, *Stiša Baloh Plahutnik*, državni sekretar za srednje šolstvo in izobraževanje odraslih na Ministrstvu za šolstvo, znanost in šport ter predsednik Nacionalnega odbora TVU, *Elido Bandelj*, in drugi gostje.

Teden vseživljenjskega učenja je letos že osmič opozarjal slovensko javnost na pomembnost kulture učenja. Nekaj misli o tem je z vsemi prisotnimi delila *dr. Vida A. Mohorčič Špolar*, direktorica Andragoškega centra Slovenije. V uvodnem delu prireditve sta navzoče v imenu ministrstev za delo, družino in socialne zadeve ter za šolstvo, znanost in šport pozdravila *Stiša Baloh Plahutnik* in *Elido Bandelj*. Igralka in ambasadorica UNICEFA, *Milena Zupančič*, je v svojem prisrčnem govoru predstavila lastne poglede na vseživljenjskost izobraževanja.

Veselo noto dajejo Tednu vseživljenjskega učenja mnogi dogodki po vsej Sloveniji. Andragoški center vnaša prazničnost v festivalsko dogajanje predvsem s podeljevanjem priznanj – letos je bilo podeljenih 13 - za izjemne učne dosežke pri bogatitvi lastnega znanja ter za izjemne strokovne in promocijske uspehe pri bogatitvi znanja drugih. Poročilo komisije je predstavil *mag. Jože Miklavc*, član komisije za podeljevanje priznanj, ki je s predsednico komisije, *dr. Vido A. Mohorčič Špolar*, nagrajenim tudi izročil priznanja in

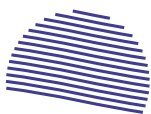
knjižna darila. Prispevale so jih ugledne slovenske založbe. V imenu dobitnikov priznanj je o svojih vtisih spregovorila *mag. Viktorija Bevc*, ki se je začudila predvsem nad pestrostjo področij, na katerih delujejo nagrajenci.

Pri uveljavljanju kulture učenja zavzemajo življenjske zgodbe uspešnih učencev ter predanih in domiselnih učiteljev prav posebno mesto. Zato že nekaj let zapored pripravljamo in na prireditvi tudi predvajamo njihove video portrete. Po scenariju *Slavice Borke Kuc-ler* jih je tudi letos posnel *Boštjan Miha Jambrek*.

Radostno, slovesno uglašenost prireditve je obogatila unikatna zasedba - **Tulipan quartet**, ki jo sestavljajo mladi glasbeniki: *Ana Kavčič Pucihar* (flavta), *Gregor Fele* (violončelo), *Miro Božič* (orglice) in *Blaž Pucihar* (klavir). Ljudsko (Slovensko sonato) in priredbo klasične glasbe (Čmrljev let) so odigrali na svojstven način, pa vendar ganljivo.

Po prireditvi so se udeleženci zadržali na prijateljskem srečanju v prostorih Andragoškega centa Slovenije, kjer jih je Kulinarični študijski krožek Ljudske univerze Postojna pogostil s tradicionalnimi slovenskimi jedmi, Društvo Zreli vedež s Ptuja – letošnji dobitniki priznanj – pa s sadovi narave.

Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS



7. andragoški kolokvij Sodobni vidiki učenja in motivacije odraslih

17. in 18. oktobra se je v prostorih Gospodarske zbornice Slovenije dogodil 7. andragoški kolokvij z mednarodno udeležbo. Kolokvij smo na Andragoškem centru Slovenije pripravljali skoraj celo leto in ta vikend je bil naš trud poplačan. Na kolokvijju je bilo prvi dan več kot 80 udeležencev, naslednji dan pa jih je prišlo okrog 60. Veliko udeležbo smo pravzaprav pričakovali, saj je bil program tako raznolik, da je vsakdo lahko našel področje, ki ga zanima. Rdeči niti, ki sta prepletali vse prispevke, sta bili nosilni temi letošnjega kolokvija - učenje in motivacija odraslih.

Motivacija za učenje in udeležbo v izobraževanju odraslih je bila vodilna tema prvega dne. V plenarnih referatih so svoje poglede na to predstavili *dr. Jyri Manninen* (Palmenia

Institute, Finska), mag. Marko Radovan (ACS) in dr. Sabina Jelenc Krašovec (Filozofska fakulteta, oddelek za pedagogiko in andragogiko). Udeleženci so se po plenarnih referatih razdelili v tematske skupine, v katerih so vzporedno obravnavali dve temi: spodbujanje učenja odraslih in novi načini učenja v izobraževanju odraslih. Prvi »kolokvijski« dan smo sklenili z likovno delavnico *Marjana Prevodnika*, ki se je ukvarjala s pomenom samoučinkovitosti pri motivaciji za določeno dejavnost.

Uvodni del drugega dneva andragoškega kolokvija je bil posvečen učenju odraslih. Dr. Peter Jarvis (Univerza v Surrey, Velika Britanija), dr. Linden West (Univerza Cantenbury Christ Church, Velika Britanija) in dr. Knud Illeris (Univerza Roskilde, Danska) so se ukvarjali predsem s problematiko opredelitve učenja odraslih. Zadnji plenarni govornik je bil dr. Ekkehard Nuisl von Rein (Nemški inštitut za izobraževanje odraslih), ki je tematiko učenja odraslih predstavil z vidika učečih se regij. S predstavitvami v tematskih skupinah smo spoznali rezultate nekaterih raziskav s področja udeležbe v izobraževanju odraslih v Romuniji in slovenski manjšini v Italiji, učiteljev v stalnem strokovnem spopolnjevanju, vlogo učenja v razvoju aktivnega državljanstva in druge. Po kosilu smo si z velikim zanimanjem ogledali video predstavitev *Alenke Golob* (Center D. Boštjančič, Draga pri Igu), ki je prikazovala učne aktivnosti odraslih oseb z zmernimi, težjimi in težkimi motnjami v duševnem razvoju, in sicer glasbeno aktivnost, samozagovorništvo in študijski krožek Mozaik. Zadnje dejanje 7. andragoškega kolokvija je bila delavnica, ki jo je vodil dr. Linden West. Obravnavala je možnosti biografskega raziskovanja v izobraževanju odraslih.

Izčrpnjše vsebinsko poročilo pripravljamo za prihodnjo številko *Novičk*.

Marko Radovan (marko.radovan@acs.si), ACS



NOVA KNJIGA

Predstavitev učbenika

Andragoško svetovalno delo

Ob tem naslovu oziroma zapisu se v nas sproži cel niz predstav in miselnih povezav o tem, kaj je svetovalno delo. Vsaka beseda zase ima svojo strokovno vsebino in zdi se nam, da natančno vemo, kaj pomeni. Sodobnega in kakovostnega andragoškega dela ni in ne more biti brez svetovanja. Katere razsežnosti vse ima, kateri pojmi ga opredeljujejo, katere potrebe narekujejo, katere cilje in funkcije ima, koliko zvrsti svetovalnega dela poznamo, kako je organizirano in sistemsko urejeno, kako poteka, kako ga diagnosticiramo, vodimo in usmerjamo... O vsem tem sta razmišljala in iskala odgovore na ključna strokovna vprašanja avtorja knjige **Andragoško svetovalno delo**, dr. Sabina Jelenc Krašovec in dr. Zoran Jelenc.

Svetovanje je dinamičen proces. Teorij svetovanja ne moremo ostro ločiti od teorij osebnosti, teorij učenja in splošnih teorij vedenja. Cilj svetovanja je sprememba vedenja ali osebnosti - v nekem pogledu, nekem obsegu. Človek se vedno opredeljuje tudi v odnosu do drugih ljudi. In to ni enostaven proces.

Svetovanje je pojem z mnogimi razsežnostmi. Strokovnjaki, ki ga preučujejo, opredeljujejo svetovanje kot pomoč ljudem, da bi znali sami živeti svoje življenje bolj učinkovito, da bi postali bolj odgovorni in samostojni, da bi optimalno razvili svoje potenciale, uresničili sami sebe, postali sposobni uresničevati svoje osebne cilje, da bi povečali svoje zmogljivosti za obvladovanje življenja...

Svetovanje je kljub svoji zahtevnosti in večplastnosti zelo naraven, preprost in vsakdanji proces. Vključuje tudi informiranje, vendar ni samo to, pa tudi vsak svetovalni pogovor še ni andragoški proces. *“Najprej poskusite razumeti – šele nato iščite razumevanje.”* V središču pomoči in svetovanja je vedno posameznik, ki je v dinamičnem odnosu s samim seboj, drugimi in okoljem. Pomoč je usmerjena k spreminjanju posameznikovega mišljenja, čustvovanja in delovanja. Načini in pristopi se razlikujejo v tem, kako identificiramo vzroke težav in kako optimistično gledamo na možnost za njihovo reševanje.

Kako vzpostaviti resnično pristen in odkrit odnos med svetovancem in svetovalcem, ki naj bo spoštljiv in empatičen, saj ga ustvarjamo z namenom, da sprožimo socialno, emocionalno in intelektualno spreminjanje v svetovancu? Prava mojstrovina je vodenje učinkovitega svetovalnega procesa, če ga odlikuje preseganje omejujočih komunikacijskih vzorcev in ovir. Poznati je treba okoliščine, v katerih poteka, saj se vsak pogovor zgodi z razlogom. Potem je tu odnos z vso svojo občutljivostjo in dinamiko, ki pa mora biti zdrav in enakopraven. Svetovalni pogovor mora biti jasno strukturiran in pregleden v svoji notranji logični poti do zelenega cilja. Vedno več vemo o tem, kako pomembno vpliva na potek in uspeh celotno vedenje in odzivanje svetovanca in svetovalca. Bogata sporočila so prav v odzivanju, če jih le znamo celostno dojeti in smo zanje občutljivi.

Dobro vemo, kako pomembno je empatično poslušanje; prav zato imamo dvoje ušes in le ena usta. Ali tako tudi delujemo?

Andragoški svetovalni proces sestavlja cel niz komunikacijskih veščin: spremljanje, pojasnjevanje, podpora, zagotavljanje informacij, preučevanje, premislek, motiviranje in vrednotenje. Živimo in delujemo v kontekstu zakonitosti globalnega preživetja. Ko se človek osebno in poklicno gradi, išče in potrebuje pomoč, zato je danes svetovanje veliko bolj kot mladim potrebno odraslim.

To je seveda le nekaj vidikov iz strokovno bogatega, vsebinsko preglednega in sistematično zasnovanega učbenika, v katerem so prikazana vsa pomembna spoznanja o svetovalnem delu pri izobraževanju odraslih. Učbenik je sicer namenjen študentom andragogike dodiplomskega študija, bo pa dobrodošel tudi strokovnjakom, ki se pri svojem delu ukvarjajo s svetovanjem, še posebej andragoškim svetovanjem, saj ga odlikujejo bogate priloge in dobri primeri, ki zrcalijo uporabnost sodobnih teoretičnih spoznanj.

Maša Stavanja (marija.stavanja@guest.arnes.si), Ljubljana



KOTIČEK JE VAŠ

Odmevi

Delo Svetovalnega središča Jesenice v šolskem letu 2002/2003

Človek v današnjem svetu vse bolj prisega na vrhunsko tehniko in tehnologijo, ki žal vse bolj izpodriva pristen in topel človeški stik. Toda posameznik velikokrat potrebuje prav in samo to. Sposobnost poslušati in razumeti stisko ljudi ter pomagati, je bistvo človeka.

Biti srečen, zadovoljen, ustvarjalen, uspešen... To je moto marsikaterega posameznika. Veseli smo, da odraslim v svetovalnem središču lahko svetujemo in pomagamo, da si izberejo svoje lastno vodilo skozi labirinte življenja. Pomembno je, da znajo v sebi poiskati in izrabiti potenciale in jih podpreti z znanjem. Znanje ima širok razpon, zato verjamemo, da so svetovalna središča pomembna in potrebna podpora na poti vseživljenjskega učenja.

Svetovalno središče Jesenice s sedežem na Ljudski univerzi Jesenice je svoja vrata odprlo v šolskem letu 2002/2003, natančneje 16. 9. 2002. V izbranem okolju občin Bled, Bohinj, Jesenice, Kranjska Gora, Radovljica in Žirovnica smo začeli razvijati in postopoma širiti informativno-svetovalno dejavnost, ki je zelo kompleksen in nikoli zaključen proces.

Število izobraževalnih ustanov, ki v lokalnem okolju ponujamo najrazličnejše izobraževalne programe, se iz leta v leto povečuje. Posamezniki lahko izbirajo učenje in izobraževanje v študijskih krožkih pa vse do študija v univerzitetnih programih.

Enoletno delovanje Svetovalnega središča Jesenice je potrdilo predpostavko, da odrasli pri sprejemanju odločitev za učenje in izobraževanje naletijo na številne ovire in probleme, ki jih sami ne morejo ali znajo rešiti. Nasveti in pomoč svetovalcev so zato še kako potrebni in dobrodošli.

Delo svetovalcev je usmerjeno v informiranje in svetovanje v vseh fazah učenja in izobraževanja odraslih. Izvajamo »odprti model« svetovalnega procesa, za katerega je značilno, da odrasli sami sprejemajo odločitve in rešitve. Usposobljeni svetovalci jim ob tem pomagamo in zagotavljamo dostopnost ter brezplačno, kakovostno in celostno storitev.

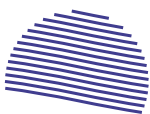
S ciljem, da bi še dalje razvijali in širili projekt Informativno-svetovalna dejavnost v izobraževanju odraslih (ISIO Jesenice) v lokalno okolje, smo letos poleti organizirali enodnevno strokovno srečanje na Bledu z naslovom *Povezana in učeča se lokalna skupnost*. Povabili smo strateške in strokovne partnerje ISIO Jesenice in nekatere predstavnike že delujočih svetovalnih središč, kajti pri razvijanju informativno-svetovalne dejavnosti v izobraževanju odraslih je ključnega pomena prav povezovanje, sodelovanje in opredelitev vlog posameznih sodelujočih izobraževalnih in drugih organizacij.

V dopoldanskem delu srečanja je *mag. Tanja Vilič Klenoušek* predstavila vlogo in pomen svetovanja v izobraževanju odraslih, razvoj svetovanja v izobraževanju odraslih na nacionalni ravni, evropske trende na tem področju in pomen svetovanja v izobraževanju odraslih v razvoju lokalne skupnosti; *Sonja Klemenčič* pa je natančneje pojasnila vlogo strateških in strokovnih partnerjev v lokalni svetovalni mreži .

Ljudska univerza Jesenice je zelo dejavna v mednarodnih projektih, zato smo se v popoldanskem delu srečanja s projektom Informativno-svetovalna dejavnost v izobraževanju odraslih vključili v mednarodni projekt *Grundtvig 2 - Učna partnerstva* z naslovom *Prenos dobre prakse za preprečevanje socialne izključenosti* (Best practice transfer to prevent social exclusion). Ljudska univerza Jesenice v njem sodeluje kot partnerska ustanova. *Maja Radinovič Hajdič* je svoj nastop namenila predstavitvi primera učnega partnerstva na Severnem Irskem, izpostavila je namen, cilje in aktivnosti takšnega partnerstva, ciljno ugotavljanje potreb, populacijo območja, socialno stanje območja... Predlagala je, da obstoječe partnerstvo in sodelovanje izobraževalnih organizacij v projektu ISIO Jesenice izkoristimo za oblikovanje različnih skupnih projektov, ki bi čim večjemu številu prebivalcev omogočilo vseživljenjsko učenje. Udeležence srečanja je povabila k sodelovanju pri oblikovanju temeljev za takšne projekte na območju Zgornje Gorenjske.

Ocenjujemo, da se je strokovno srečanje na Bledu izkazalo kot dobra, zanimiva in kakovostna oblika in možnost spoznavanja, sodelovanja, učenja, izmenjavanja izkušenj, stališč ter razvijanja manjših organizacij, ki delujejo na področju informiranja, svetovanja, učenja in izobraževanja odraslih.

Marija Fermišek (marija.fermisek@siol.net), Svetovalno središče Jesenice



Vpliv Socrates Comenius projekta na sodelujoče ustanove

Moja kultura je drugačna od tvoje

Projekt *Moja kultura je drugačna od tvoje*, ki smo ga v Novičkah že predstavili, smo konec letošnjega avgusta zaključili. Ena zadnjih nalog partnerstva je bila priprava analize učinkov projekta na partnerske ustanove, ki vam jo v nadaljevanju na kratko predstavljam.

Glavni cilj projekta je pripraviti nove pedagoške metode in materiale, ki bi učiteljem in predavateljem pomagali prepoznovati in premagovati kulturno netoleranco in ksenofobijo. Zastavljeno smo poizkušali doseči na tri načine, in sicer s:

- povečevanjem občutljivosti vseh udeležencev na področju spoštovanja različnosti, tolerance in aktivnega sodelovanja v boju proti ksenofobiji,
- pridobivanjem novih znanj o različnih kulturah in pomembnosti tolerance,
- vzpodbujanjem uporabe večkulturnih dejavnosti v izobraževanju.

Analiza učinkov projekta je pokazala, da je triletni projekt pomembno vplival na sodelujoče ustanove, saj je večkulturnost postala eden od vidikov splošne politike teh ustanov. **Španski partnerski ustanovi** sta aktivnosti iz priročnika *Še dobro, da smo si tako različni!* vključili v svoj redni šolski kurikulum. Posledično beležita povečan vpis otrok iz družin, ki pripadajo kulturnim manjšinam. **Italijanskim kolegom** so znanje in sposobnosti, pridobljene v projektu, pomagale prepoznovati in odpravljati tudi posledice drugih vrst različnosti, kot so socialne in ekonomske razlike. Obe **slovenski ustanovi** sta zaznali, da so se učitelji in predavatelji, medtem ko so izvajali projektne dejavnosti, pravzaprav šele začeli zavedati pomena poznavanja drugih kultur in svoje vloge pri ustvarjanju večkulturne tolerance v šoli in skupnosti kot celoti.

Večina učiteljev in predavateljev vseh partnerskih ustanov je bila navdušena nad možnostmi, ki jim jih daje priročnik *Še dobro, da smo si tako različni!* V priročniku predlagane dejavnosti med drugim promovirajo tudi sodelovanje in boljše osebne odnose med udeleženci, kar je pozitivno vplivalo na splošno klimo v sodelujočih ustanovah.

Pomembna se nam zdi ugotovitev, da sodelovanje v projektu tudi po zaključku vsem sodelujočim ustanovam omogoča nadaljnji razvoj na naslednjih področjih:

- Interdisciplinarni razvoj
Večkulturne dejavnosti je mogoče združevati z drugimi predmeti in vsebinami šolske politike tolerance in skupnega razumevanja.

- Sodelovanje z drugimi organizacijami, ki se ukvarjajo z zaščito človekovih pravic, preprečevanjem netolerance in ksenofobije
Takšne organizacije lahko s svojim znanjem, sposobnostmi, izkušnjami in organizacijo pomagajo razvijati večkulturne dejavnosti v izobraževalnih ustanovah in širši skupnosti.
- Sodelovanje z lokalnimi kulturnimi in drugimi manjšinskimi organizacijami
Rezultati projekta nudijo priložnost širšega sodelovanja s kulturnimi in ostalimi manjšinskimi organizacijami na vseh ravneh.

Seveda pa projekt ni v celoti potekal tako, kot smo si partnerji želeli. Najslabše rezultate beležimo pri sodelovanju s starši. Načrtovane projektne dejavnosti, ki so predvidevale sodelovanje staršev, so večinoma ostale nerealizirane. Analiza je pokazala, da so bili glavni razlogi za slabše vključevanje staršev v projektne dejavnosti: nezaupanje, strah in slabe izkušnje na obeh straneh, predvsem pa zaznavanje izobraževalne ustanove kot birokratične, tuje in celo represivne.

Projektne partnerji smo prepričani, da smo glavni cilj projekta *Moja kultura je drugačna od tvoje* dosegli. Kljub temu pa bi rada poudarila, da je potrebno na dosežke projekta in možnosti, ki jih le-ta nudi za nadaljnji razvoj, gledati zelo kompleksno. Vsak element (predmet, udeleženci, vsebine, principi..) ima svojo nepogrešljivo in zelo pomembno vlogo. Prav zato, predvsem pa zaradi globoko vkoreninjene netolerantnosti človeške družbe, se vsi sodelujoči zavedamo dolgoročne pomembnosti tovrstnih projektov. Vsak tak mali korak še kako šteje.

Maja Radinovič Hajdič (univerza.jesenice@siol.net), Ljudska univerza Jesenice



PRIPRAVLJAJO/PRIPRAVLJAMO

e-Izobraževanje doživeti in izpeljati

Vabilo na strokovno konferenco o e-izobraževanju

DOBA Evropsko poslovno izobraževalno središče organizira prvo strokovno konferenco o e-izobraževanju v Sloveniji z namenom seznaniti slovensko javnost s trendi in izkušnjami na tem področju, spodbuditi izmenjavo izkušenj in tako prispevati k uvajanju e-izobraževanja v širši slovenski prostor.

Osrednji del konference bo v torek, **4. novembra 2003**, od 9. do 17.30 ure. Priznani strokovnjaki iz Slovenije bodo predstavili svoje poglede na:

- nove pedagoške pristope v e-izobraževanju,
- oblikovanje učinkovitih modelov e-izobraževanja,
- tehnično in tehnološko podporo takemu načinu izobraževanja,
- uvajanje e-izobraževanja v podjetjih

ter opozorili na primere dobre prakse. Svoja mnenja in izkušnje bodo udeleženci konference s strokovnjaki lahko izmenjali ob tematskih omizjih ob kosilu.

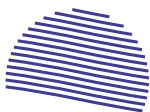
Konferenco bosta spremljali dve delavnici:

- V ponedeljek, **3. novembra**, od 16. do 19.30 ure bo *Gilly Salmon* (Open University Business School, Velika Britanija) vodila delavnico z naslovom *E-moderiranje: ključ do uspešnega online učenja* (Turning the Wheels). Namenjena je vsem, ki želijo spoznati učinkovite metode in tehnike poučevanja v virtualnem učnem okolju.
- V torek, **4. novembra**, od 17.30. do 20. ure pripravljajo strokovnjaki Dobe delavnico z naslovom *Oblikovanje virtualnega učnega prostora s programskim okoljem WebCT*. Namenjena je vsem, ki se želijo seznaniti z možnostmi in principi oblikovanja pedagoškega procesa online.

Več informacij o konferenci dobite na spletnih straneh <http://www.doba.si/konferenca/>, na elektronskem naslovu konferenca@doba.si ali pri *Tamari Markelj* (tel.: 02 2283 868).

Vabljeni vsi, ki vas tema zanima ali pa bi v prihodnje utegnila zanimati vas ali vaše podjetje oz. ustanovo.

Mateja Geder (mateja.geder@doba.si), DOBA Maribor



Andragoški center Slovenije

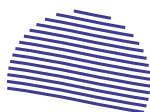
Vabilo na drugi del seminarja Svetovanje in komunikacija

Konec poletja, 25. in 26. avgusta 2003, smo na Andragoškem centru v okviru Programa 5.000 organizirali prvi del seminarja **Svetovanje in komunikacija**. Takrat smo se dogovorili, da drugi del izpeljemo v letošnjem novembru.

Vabimo vse, ki ste se udeležili prvega dela seminarja, da se nam ponovno pridružite **11. in 12. novembra 2003**.

Za dodatne informacije pokličite koordinatorico programa, Nedo Đorđević (tel.: 01 5842 573).

Neda Đorđević (neda.dordevic@acs.si), ACS



»Ta pogumni se učimo odnosov«

Vabilo na petkovo izobraževalno srečanje

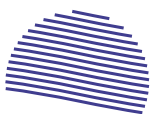
Ksenija Bezenšek se je z novodobno psihologijo prvič srečala pred petnajstimi leti v kanadskem otroškem dnevnem centru (Just for Kids Day-Care). Teoretično znanje je vnašala v svoje pedagoško delo v Kanadi in Sloveniji. Po zaključku izobraževanja iz teorije izbire – Realitetne terapije in Kakovostnega vodenja - si je pridobila tudi certifikat. Na podlagi dolgoletnih izkušenj je razvila več projektov, med njimi *Ta pogumni se učimo sreče* oziroma *Učite jih sreče*, ki so namenjeni izobraževanju pedagoških delavcev – vzgojiteljev ter *Ta pogumni se učimo odnosov* – za profesorje. Poseben projekt *Odrasli nimate pojma* je namenjen učencem in dijakom.

Na izobraževalnem srečanju, ki bo v **petek, 14. novembra 2003, ob 9. uri** v seminarski sobi Andragoškega centra, boste spoznali novodoben način oblikovanja odnosov z otroki, med otroki, dijaki, učenci, učitelji, profesorji in vzgojitelji...

Predavateljica, ki bo povedano ponazorila s primeri iz prakse, vam sporoča: *»Vse je v vaših rokah«* ter dodaja, da ni situacije, ki se je ne da rešiti. Pomemben je namreč vsak, sleherni stik, vsak odnos - kako in na kakšen način, vam bo predstavila sama.

Srečanje bo predvidoma trajalo do 10.30 ure. Prosimo vas, da udeležbo na srečanju potrdite **najkasneje do srede, 12. novembra**, *Zdenki Birman Forjanič* (tel.: 01 5842 571), lahko tudi po faksu: 01 5245 881.

Zdenka Birman Forjanič (zdenka.birman.forjanic@acs.si), ACS



Andragoški center Slovenije

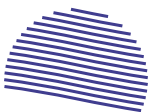
Vabilo na delavnico Reševanje konfliktnih situacij

18. novembra 2003 pripravljamo delavnico **Reševanje konfliktnih situacij**. Podrobnejša predstavitev delavnice je natisnjena v prilogi, kjer je priložena tudi prijavnica. Vabimo vas, da si jo preberete.

Prijavnice pošljite najkasneje do **ponedeljka, 10. novembra 2003**, na naslov: **Andragoški center Slovenije, Šmartinska 134a, Ljubljana**; lahko tudi po faksu: 01 5245 881.

Za vse dodatne informacije lahko pokličete *Zdenko Birman Forjanič* (tel.: 01 5842 571).

Zdenka Birman Forjanič (zdenka.birman.forjanic@acs.si), ACS



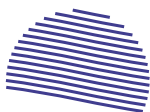
Andragoški center Slovenije

Vabilo na delavnico Uporabne skrivnosti iz zakladnice dobrega učitelja

Morda ste se kot vodja učnih delavnic ali seminarjev že kdaj spraševali, kako svojim izobraževanjem vdihniti nekaj več... Sproščenost, zadovoljstvo, ustvarjalnost, igrivost, humor in pestra uporaba pristopov in pripomočkov so ključi do učinkovitega učenja. Poiščite jih na naši 3-dnevni učni delavnici **Uporabne skrivnosti iz zakladnice dobrega učitelja - trening spretnosti poučevanja in motiviranja**.

Pripravljamo jo od **24. do 26. novembra 2003**. Vabimo vas, da si podrobnejšo predstavitev delavnice preberete v prilogi, kjer je priložena tudi prijavnica.

Zdenka Birman Forjanič (zdenka.birman.forjanic@acs.si), ACS



Andragoški center Slovenije

Vabilo na seminar **Učne metode in tehnike v izobraževanju odraslih**

V okviru Programa 10.000 organiziramo program usposabljanja izvajalcev izobraževanja brezposelnih z naslovom **Učne metode in tehnike v izobraževanju odraslih**.

Seminar, ki ga pripravljamo **27. in 28. novembra 2003**, je namenjen vsem, ki so ali bodo vključeni v Program 10.000, in vsem, ki se ukvarjajo z izobraževanjem odraslih. Vabimo vas, da si podrobnejšo predstavitev ogledate na spletni strani Andragoškega centra Slovenije <http://izobrazevanje.acs.si/temeljno/016/>.

Prijavnice pošljite najkasneje do **petka, 21. novembra 2003**, na naslov: Andragoški center Slovenije, Šmartinska 134a, Ljubljana; lahko tudi po faksu: 01 5245 881.

Za dodatne informacije in prijave se lahko obrnete na koordinatorico programa, Nedo Đorđević (tel.: 01 5842 573).

Vljudno vabljeni!

Neda Đorđević (neda.dordevic@acs.si), ACS



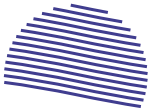
POSVETI, KONFERENCE

BITES 2003

The Information Technology Education Show (Informacijska tehnologija predstavitev v izobraževanju)

Birmingham, Velika Britanija, 5. november 2003

Podrobnejše informacije o dogodku je mogoče dobiti na e-naslovu: nicola_bryant@birmingham.gov.uk in na spletni strani: <http://www.bgfl.org/bgfl/convention/conference/conference.cfm?id=27>.

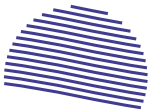


GV-konferenca

Izobraževalni management 2003

Portorož, Slovenija, 20. in 21. november 2003

Podrobnejše informacije o konferenci je mogoče dobiti po telefonu: 01 3094 413, faksu: 01 3094 445, na e-naslovu: izobrazevanje@gvizobrazevanje.si in na spletni strani: <http://www.gvizobrazevanje.si/seminarji/313.asp>.

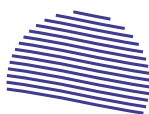


m-ICTE2003

2nd International Conference on Multimedia and ICTs in Education (Druga mednarodna konferenca o multimediji in informacijsko komunikacijski tehnologiji v izobraževanju)

Badajoz, Španija, 3. do 6. december 2003

Informacije o mednarodni konferenci je mogoče dobiti na spletni strani:
<http://www.formatex.org/micte2003/micte2003.htm>.

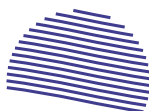


INTERLEARN

**Multidisciplinary Approaches to Learning Conference
(Multidisciplinarni pristopi k učni konferenci)**

Helsinki, Finska, 4. in 5. december 2003

Informacije o konferenci je mogoče dobiti na spletni strani: www.aka.fi/interlearn.



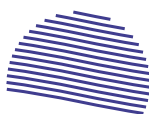
WMTE 2003

**2nd IEEE International Workshop on Wireless and Mobile Technologies
in Education**

**(Druga IEEE mednarodna delavnica o brezžičnih in mobilnih
tehnologijah v izobraževanju)**

JungLi, Tajvan, 8. do 10. december 2003

Informacije o mednarodni delavnici lahko dobite na e-naslovu: kinshuk@massey.ac.nz in
na spletni strani: <http://lttf.ieee.org/wmte2003/>.



**Hawaii International Conference on Education
(Havajska mednarodna konferenca o izobraževanju)**

Honolulu, Havaji, ZDA, 3. do 6. januar 2004

Informacije o mednarodni konferenci lahko dobite na e-naslovu:
education@hiceducation.org in na spletni strani: <http://www.hiceducation.org>.



NOVOSTI IZ KNJIŽNICE ACS



Bralcem Novičk sporočamo, da je knjižnica ACS odprta za obiskovalce v sredo in petek dopoldne od 10. do 12. ure ter v ponedeljek in četrtek od 14. do 16. ure. Vabljeni!

European university continuing education [Elektronski vir] : the managers' handbook / [authors: Mick Brennan, Valerie Mitchell, Frank Moe, Helka Urponen ; Danguole Rutkauskiene, web and CD-ROM producer]. [Liege] : The European Thematic Network in University Continuing Education (THENUCE), 2002. 1 optični disk (CD-ROM) : barve, zvok ; 12 cm

Facing up to the learning organisation challenge. Volume I, Key issues from a European perspective. Volume II, Selected European writings / Barry Nyhan, ... [et al.] ; [prepared by] CEDEFOP. Luxembourg : Office for Official Publications of the European Communities, 2003. 2 zv. (105, 285 str.) : graf. prikazi ; 25 cm. (CEDEFOP Reference series ; 41 (I, II))

Figueiredo, Carla Cibeles; Silva, Augusto Santos: A educação para a cidadania no sistema educativo Portugues (1974-1999) = Education for citizenship in the Portugese education system (1974-1999) /. 1.a Edição. Lisboa : Ministério da Educação, 2000. 163 str. ; 18 cm

Geschichte - Geschichten - Gesichter : ein halbes Jahrhundert Deutscher Volkshochschul-Verband e.V. / [autoren: Ulrich Aengenvoort ... [et al.] ; redaktion: Gundula Frieling und Gisela Waschek]. Bonn : Deutscher Volkshochschul-Verband e.V., 2003. 133 str. : ilustr. ; 21 cm

Jelenc Krašovec, Sabina: Univerza za učečo se družbo : kako univerza sledi tokovom sodobnega izobraževanja. Ljubljana : Sophia, 2003. VII, 199 str. : graf. prikazi ; 21 cm. (Zbirka Sodobna družba ; 2003, 2)

Lifelong learning in a changing continent : continuing education in the universities of Europe / edited by Michael Osborne and Edward Thomas. Leicester : National Institute of Adult Continuing Education (NIACE), 2003. xviii, 538 str. graf. prikazi ; 24 cm

Nečak Lük, Albina: Language education policy in Slovenia. Ljubljana : Ministry of Education, Science and Sport, Education Development Unit, 2003. 81 str. : tabele ; 21 cm

Oblikovanje nacionalnega in izvedbenega kurikuluma v poklicnem in strokovnem izobraževanju odraslih : evalvacijska študija : končno poročilo / [odgovorna nosilka Vida A. Mohorčič Špolar ; raziskovalna skupina Sonja Klemenčič, Tanja Možina, Metka Svetina, Vera Mlinar, Tanja Vilič Klenovšek, Marija velikonja, Maja Zupančič, Valentina Hlebec]. Ljubljana : Andragoški center Slovenije, 2003. 234 str. : ilustr., tabele ; 30 cm

Reclaim the right to learn : imagine, question, read and write : report on the AONTAS conference, October 16 and 17 2002, Grand Hotel, Malahide / AONTAS. Dublin : AONTAS, [cop. 2002]. 42 str. ; 30 cm

Reischmann, Jost: Weiterbildungs-Evaluation : Lernenfolge messbar machen. Neuwied ; Kriftel : Luchterhand, 2003. 306 str. : ilustr. ; 21 cm

Social science theories in adult education research / Agnieszka Bron, Michael Schemmann (eds.). Münster ; Hamburg ; London : LIT, 2002. 338 str. ; 21 cm. (Bochum studies in international adult education ; vol. 3)

Start your business : business plan. Geneva : International Labour Office, 2003. 24 str. ; 30 cm

Start your business : handbook. Geneva : International Labour Office, 2003. 112 str. ; 30 cm

Start your business : workbook. Geneva : International Labour Office, 2003. 72 str. ; 30 cm

Torres, Rosa Maria: Lifelong learning : a new momentum and a new opportunity for adult basic learning and education (Able) in the South. Bonn : Institute for International Cooperation of the German Adult Education Association (IIZ/DVV), 2003. 240 str. ; 21 cm. (Adult education and development ; Supplement to [no.] 60)

Unwin, Lorna; Fuller, Alison: Expanding learning in the workplace : making more of individual and organisational potential. Leicester : NIACE, 2003. - 34 str. ; 30 cm. (NIACE policy discussion paper)

Peter Monetti (peter.monetti@acs.si), ACS



Programoteka

javnoveljavni izobraževalni programi za odrasle

www.acs.si/programoteka

Objavljamo javnoveljavne izobraževalne programe, ki so

- * oblikovani izključno za odrasle
- * na novo oblikovani v skladu z veljavno šolsko zakonodajo ali jim je bila v skladu z novo zakonodajo podaljšana veljavnost

TEDEN VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA



13. - 19. 10. 2003



Na vprašanja vse leto odgovarjamo v TVU-Razpravljalnici na spletni strani
<http://tvu.acs.si/razprava>

Vse o 7. andragoškem kolokviju preberite na spletni strani
<http://tvu.acs.si/ak>

IZBRAŽEVANJE ODRASLIH V SLOVENIJI IZVAJALCI IN PROGRAMI 2002/2003

pregled več tisoč izobraževalnih programov in številnih organizacij po vsej Sloveniji

• Na spletni strani: www.acs.si/pregled

<http://izobrazevanje.acs.si>

IZBRAŽEVALNA PONUDBA ACS

Objavljamo izobraževalne programe, ki jih za izobraževalce odraslih izvajamo v šolskem letu 2002/2003

- izobraževalni programi
- strokovna, informativna in izobraževalna srečanja
- aktualna izobraževanja ACS

Na vaša vprašanja odgovarjamo v Forumu na spletni strani <http://izobrazevanje.acs.si/forum>



na spletni strani **www.acs.si**

* za tiste, ki se želite izobraževati

* in za tiste, ki sami izobražujete

svetovalni kotiček ACS

